

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ — УЯВНОЇ ПОДОРОЖІ НА ТЕМУ: «ЦІКАВИНКИ» КИЄВА («Вступ до історії. 5 клас»)

Мета:

- ознайомити учнів з цікавими, невизначними об'єктами столиці, які варті уваги;
- розвивати навички і вміння описувати об'єкти, висловлювати власні враження від побаченого;
- виховувати інтерес до історії, патріотизм, шанобливе та бережне ставлення до пам'яток культури та історії.

Тип уроку: формування умінь і навичок.

Вид уроку: урок — уявна подорож.

Навчально-методичне забезпечення:

1. Белкіна Е. В., Бойко В. М., Васильєв О. О. Мій Київ: Історія. Культура. Географія. Підручник для 5-го класу загальноосвітньої школи. — К.: АДЕФ Україна, 2006. — 196 с.
2. Енциклопедичний довідник «Київ». За ред. А. В. Кудрицького. — К., 1981 1-е видання.
3. Карта Києва із позначками станцій.
4. Електронна презентація.
5. Дидактичний матеріал.
6. Робочі зошити.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань учнів. Мотивація навчальної діяльності.

Вступна розповідь вчителя.

Сьогодні на уроці ми з вами відвідаємо цікаві місця Києва, які не є пам'ятками культури чи архітектури, проте своєю оригінальністю заслуговують на увагу жителів та гостей столиці.

(**Вчитель** демонструє карту із позначенням станцій уявної подорожі.)

У процесі нашої подорожі ми відвідаємо наступні станції:

- Пейзажна алея;
- Східне подвір'я;
- Колекція київських оригінальних скульптур («Бабуся класична», «Балерина», «Рояль у кущах», «Київський віслучок», «Їжачок в тумані»).

На кожній станції ви зможете ознайомитись з «цікавинками» столиці та виконати запропоновані завдання.

III. Вивчення нового матеріалу.

Станція № 1 — Пейзажна алея.

Вчитель демонструє фотографії з панорамами Пейзажної алеї.

— Перша станція нашої подорожі присвячена Пейзажній алеї, що знаходиться на Подолі. Тут ви зможете ознайомитись із оригінальними скульптурами і розписами, авторами яких є переважно молоді українські художники та скульптори.

Вчитель використовує образу розповідь.

— Пейзажна алея — зона відпочинку в Києві створена на місці зритих оборонних валів Верхнього міста, які йшли понад ярмом, над урочищем Гончарі. Фактично, це доріжка (автомобільно-пішохідна), яка повторює трасу валу і об'єкти ландшафтного дизайну навколо (бордюри, паркова скульптура, дитячі майданчики, клумби тощо). Бере свій початок від оглядового майданчика біля Національного музею історії України і завершується між будинками №№ 36 і 40 по вулиці Великій Житомирській. Алея була прокладена на початку 1980-х років за проектом архітектора Аврама Мілецького.

Мета споруди алеї — створити можливість огляду туристами видів Подолу та Дніпра з висоти історичного Верхнього міста. Вона проектувалася як частина комплексу Архітектурно-історичного заповідника «Стародавній Київ», який повинен був охопити територію історичних градів, що складала Київ. Також за задумом авторів ідеї, проектом передбачалося:

- організацію Археологічного музею просто неба;
- створенню Музею містобудування XIX століття і народних ремесел;
- реконструкцію однієї із стародавніх вулиць Києва — Андріївського спуску;
- будівництво будівель Інституту археології АН УРСР і Музею цього інституту, а також інших будівель;
- впорядкування київських гір: Старокиївської, Дитинки, Замкової, Уздихальниці і схилів стародавнього Копирева кінця.

Зі всього масштабного проекту була реалізована тільки «Пейзажна алея».

В 2009 році на Пейзажній алеї був облаштований дитячий сквер з лавками і величезними котами. У ному встановлені фонтани у вигляді слоника, голів зебр, викладена мозаїкою 30-метрова кішка-стонога, лавочки у вигляді кролика, ворони, kota. Благоустроєм скверу, на якому раніше був пустир, займався відомий міський скульптор Костянтин Скретуцький.

Усього на роботи витратили близько мільйона гривень, причому 15% збрали самі мешканці навколишніх будинків, решту дали спонсори.

Первісне закріплення **вчитель** організовує шляхом постановки дидактичного завдання.

Клас поділяється на міні-групи. Кожна з них готує свої пропозиції щодо розбудови дитячого скверу на Пейзажній алеї і представляє їх. **Вчитель** визначає найкращі, які будуть записані на дошці.

Станція №2 — Східне подвір'я.

— Друга станція нашої подорожі знаходиться на кутку вулиць Прорізної і Пушкінської — це Східне подвір'я.

Методичний прийом «мозковий штурм». *Відвідаючи цю станцію нашої подорожі, спробуйте визначити основні риси, які притаманні східній архітектурі. Чим вона відрізняється від нашої?*

Образна розповідь вчителя.

— Східна казка живе у дворі на розі Прорізної та Пушкінської — це задвірки посольства Туркменістану. Щоб відчувати себе як вдома, туркмени відтворили тут в мініатюрі справжній «східний двір», вже прозваний киянами «міні-мечеттю».

Первісне закріплення **вчитель** організовує у формі **репродуктивної бесіди**.

1. *Якому народу належить ініціатива по створенню східного подвір'я?*

2. *Чому кияни називають це місце «Міні-мечеттю»?*

Станція №3 — Колеція київських оригінальних скульптур

— Третя станція містить величезну колекцію оригінальних київських структур, які поки що не є пам'ятками культури.

Вчитель демонструє зображення скульптур «Бабуся класична», «Балерина», «Рояль у кущах», «Київський віслючок», «Іжачок в тумані».

Вчитель організовує дидактичну гру «Тележурналісти».

Клас поділяється на малі групи і готує «телерепортажі» про оригінальні скульптури, що знаходяться у Києві.

1. Бабуся класична.

— В рамках проекту «Kiev Fashion Park» 30 серпня 2011 року в Шевченківському парку оселився новий арт-об'єкт під назвою «Бабуся класична». Знайти бабулю можна поруч з рестораном «О'Панас», недалеко від вулиці Терещенківській.

Автором скульптури є молода українська худож-

ниця Анна Кисельова, яка заявляє, що в своєму творінні намагалася втілити збірний образ бабусь з 80-х. І їй це вдалося, адже в «Бабусі класичній» легко можна упізнати бабусь у хустках, яких місцями досіль можна зустріти на лавках біля під'їздів.

Бабулечка уважно спостерігає за подіями навколо своїм цікавим і одночасно дещо грізним поглядом. Її вже встигли полюбити жителі міста і особливо студенти розташованого недалеко університету. З'явилася навіть прикмета: якщо бабулю потерти заліковою книжкою, вдала здача іспиту або заліку забезпечена.

Очевидно, що ідея створення образу класичної бабусі вдалася на славу і саме цим можна пояснити прихильність до неї киян. З настанням холодної пори року скульптуру одягнули в поліетилен, чим ще більше збільшили її схожість з одягнених у дощовики бабусь.

2. Балерина.

— На розі Стрітенської і Стрілецької вже знайомий нам скульптор Скретуцький встановив оригінальний пам'ятник на честь балерини, що живе по сусідству. Правда, спочатку автор планував звести пам'ятник звичайному сірнику. Проте одне анонімне оголошення змінило наміри автора.

Ось так історію перевтілення сірники в балерину описав сам автор:

«Спочатку я на місці балерини зробив пам'ятник сірнику. Там таке вдале дерево: рівне, тонке, пряме. Я замовив з кераміки головку, сам стовбур обрізав пилюкою. Сірник і сірник. Буквально через пару днів на ній з'явилося оголошення приблизно такого змісту: «*Будь ласка, зробіть тут балерину. Поруч живе заслужена балерина, їй буде дуже приємно. Спасибі!*». Таке прохання проігнорувати не можна, ну от і вийшла замість сірники балерина».

3. Рояль у кущах.

— Інструмент покритий дрібною білою плиткою. Зроблений він у натуральну величину. Створюється враження, що можна просто сісти і зіграти на ньому. Але, на жаль, клавіші бутафорські і звуків не видають.

Це не просто скульптура, а скоріше — величезна музична шкатулка. В рояль вмонтований датчик руху. Коли хтось проходить мимо, з білосніжного інструменту починає лунати музика польського композитора Шопена. Музика грає надто тихо, щоб не заважати людям, які живуть у прилеглих будинках. Настільки тихо, що деякі перехожі скаржаться, що їм доводиться сильно прислухатися, щоб розчути хоч нотку класичної музики. Замість струн і молоточків в середині рояля червоні квіти. Кожне літо клумба буде оновлюватися, а взимку кришку рояля планують закрити.

Скульптура, як не дивно, називається «Рояль у кущах», хоча кущів поруч немає, тільки дерева. Автор твору — не хто інший, як Костянтин Скретуцький, автор безлічі пам'яток Києва.

4. Київський віслючок.

— Якщо ви любитель подивитися на цікаві скульптури сучасності — це для Вас!

Особливо привабливими виглядають кумедні пам'ятники, створені і встановлені такими київським скульпторами, як Скретуцький і Білоконь. Черговий робота Костянтина Скрегуцького — Пам'ятник ослику. Він такий славний, сховався зовсім недалеко від Софіївського собору, Він везе візок з живими квітами, а його очі не залишать вас байдужими.

5. Їжачок в тумані.

— Відомий київський 26-річний архітектор Констатнін Скретуцький є автором цієї дивовижної ідеї. Пам'ятник встановлено в центрі Києва на перетині вулиць Золотоворотської, Рейтарської і Георгіївського провулка.

Їжачок сидить на пні з мішечком, який виконаний з кераміки (так само, як його очі і ніс). Його самого, вирізали з сосни, яка росла на станції метро «Житомирська». Спилили сосну через те, щоб вона не впала і не пошкодила лінії електропередач, а не через те, що їжачка потрібно було вирізати. На спині їжачка — сітка з вкрученими в неї голками, яка свого часу стігувала стовбур зазначеного дерева.

Їжачок вийшов дуже симпатичний і вже придбав досить таки високу популярність серед жителів, що не дивно, адже всі бачили цей мультфільм. До речі, сам мультфільм був створений в 1975 студією Союзмультфільм, а в 2003 році «Їжачок у тумані» отримав статус найкращого мультфільму всіх часів і народів.

Первісне закріплення **вчитель** проводить у формі репродуктивної бесіди.

1. Де розташовані оригінальні київські скульптури?

2. Хто є авторами цих скульптур?

IV. Закріплення вивченого на уроці.

Вчитель проводить дидактичну гру: розв'язання кросворду «Цікавинки» Києва.

Після того як ми розгадаємо цей кросворд, ми дізнаємось назву ще однієї київської скульптури, яка знаходиться у Маріїнському парку. (Каштан.)

1. Яка тварина — сороконіжка є найвідомішою пам'яткою пейзажної алеї? (Кіт.)

2. Яка країна є батьківщиною авторів Східного подвір'я? (Теркменістан.)

3. Твори якого польського композитора грає «Рояль у куцах»? (Шопен.)

4. Хто є автором більшості оригінальних скульптур Києва? (Скретуцький.)

5. Який персонаж мультфільму знаходиться у центрі Києва? (Їжачок.)

6. Який пам'ятник задмався спочатку замість пам'ятника балерини? (Сірник.)

Узагальнююча бесіда за запитаннями.

1. Про які Київські «цікавинки» ви дізнались під час сьогоднішньої подорожі?

2. Що і чому вам запам'яталось найбільше?

3. Як ви вважаєте, чи потрібні такі витвори мистецтва столиці? Відповідь аргументуйте.

VI. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Підведення підсумків уроку.

VII. Домашнє завдання.

1. Знайти інформацію про інші київські «цікавинки».

2. Скласти історичне ессе: «Як тебе не любити, Києве мій».

